

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any XI - Núm. 121

Novembre 1935

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

L'Assemblea General extraordinària

El 5 del proppassat octubre tingué lloc a l'estatge social l'assemblea general extraordinària de socis convocada pel Consell Directiu sota l'ordre del dia que constava a la convocatòria.

Els acords principals aprovats foren: Concedir la medalla de l'Agrupació que s'atorga com a premi al Concurs de fi d'any, com a premi també als Salons Internacionals organitzats per l'Agrupació; nomenament de Tresorer, havent estat elegit el senyor Josep Escayola; fent-se constar en acta el sentiment de l'Assemblea per la pèrdua del bon company Joan Fontanillas; modificació d'algunes de les bases del Concurs de fi d'any, modificacions que ja consten en les bases del proper Concurs de Fi d'Any, que publiquem en aquest mateix número i entre les quals, destaca la fa-

cultat que tindrà el Jurat de poder convertir la primera medalla de bronze de les segones categories en argent amb tots els seus privilegis, si creu mereixedora d'aital distinció la collecció que li per-toqués aquella, exclusió de les proves il·luminades i de tota mena de reproduccions. També es concedí un vot de confiança al Con-sell Directiu per a procedir al canvi d'enllumenat de la sala. Tam-bé es notificà a l'assemblea el resultat del Saló Internacional i la decisió de celebrar-ho de nou a la Primavera del proper any. I en mig de l'entusiasme que sempre s'ha palesat a casa nostra pels assumptes de l'entitat en particular i per la Fotografia en general, s'aixecà la sessió a la mitja nit.

El més bonic de la fotografia és sense dubte el positivar en procediments pigmentaris, essent l'únic molest la preparació preliminar d'aquests. Doncs bé, si voleu estalviar-vos les molesties que comporta el fer contratipus i nega-tius grans en el tiratge de Fressons o de Carbons, la casa

BOADA I CAMPAÑA

Tallers, 17

vos ofereix la seva secció de treballs artístics, única especialitzada en amplia-cions amb trama, flou, etc., per a concursos o exposicions, contratipus, nega-tius grans, ampliacions en paper Bromoli, rebaixades i curtides i a punt d'entintar, Retoc de negatives, enganxaments de còpies per àlbums. repro-duccions etc.

Gran Stok de plaques pancromatiques, material per a retoc, paper Bro-moli, pel·lícula de grà fi per Leica i tamanys petits, Tramas de totes mides, fotomètres, etc.

Continuament ocassions en aparells i materials.

Preus aventajosos pels socis de la agrupació.

Crítica de les obres fotogràfiques

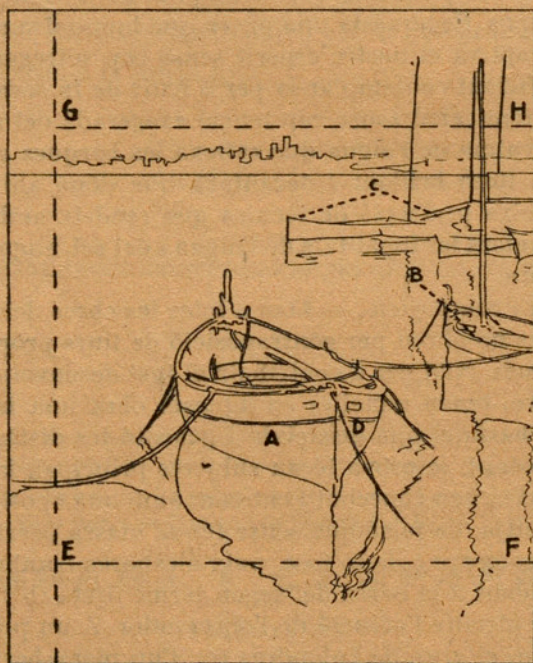
“Barques davant Antibes” de Herbert Nielsch
per CRISEJUS

L'encís de la fotografia que ens ocupa, el seu més gran atractiu, consisteix en l'exactitud amb la qual el seu autor ha sabut rendir la sensació de placidesa que es desprèn de la contemplació de l'aigua en repòs. Es aquesta una prova que hom mira amb simpatia perquè captiva el nostre esperit sense cap sotregada innecessària; és suficient contemplar-la per a fruit de la seva bellesa de la qual ens fem cabal sense cap tensió exagerada del nostre pensament. La calma de l'aigua que reflexa les barques gairebé inmovibles, la llum brillant i decantada que dóna animació a la prova i aqueixa perfecció de tècnica que rendeix amb llurs corresponents valors les tonalitats de l'aigua i del cel, augmenten l'interès de l'obra.

Tonalitat i composició. — Com a totes les obres del seu gènere on les masses no obren per contraposició de llurs pròpies dimensions, si no més aviat per a contribuir al just desenvolupament de la perspectiva, tenen aquelles en aquesta obra una importància secundària: basta el que existeixin i guardin les distàncies oportunes. No obstant, la prova té un subjecte principal, la barca del plànol davanter, ben concebut i entonat, amb una oposició de contrastos intermitja, de faisó que sense fer-se massa pesat (així fóra si la barca fos negra o de to fosc, puix aleshores l'ombra (a) seria d'un to semblant a la barca del segon terme dreta (b)) destaca el suficient per atreure l'atenció de l'observador. A un plànol posterior hi trobem el grup de balandres (c) d'un blanc bastant pujat, si bé lleugerament més baix que el del subjecte principal (d), grup que resulta molt atractiu i que adorna extraordinàriament la prova. Ve després, també amb la seva corresponent tonalitat, aqueixa ciutat de blancs bastiments enllumenats pel sol i que destaca damunt el cel d'un gris simpàtic i ben estructurat.

El tallat. — Com és que, essent la perspectiva, la tonalitat i la disposició de les masses, les justes i vertaderes, després que hem observat aquesta prova el temps necessari per a sustraure'ns a l'encís d'aquests encerts, s'inicia al nostre esperit una inquietud, quelcom que li dóna la sensació que amb dificultat pot restar din-

tre l'àrea de l'obra, fortament captivat per les seves excel·lències? Doncs, senzillament, pel tallat de la prova; pel seu definitiu acabat. Sobra quelcom en ella i ens costa trobar-ho. Es tot tan bonic, cada cosa per si mateixa! De totes maneres, forçant la imaginació, hom albira aviat la causa. Les parts superior i inferior renyeixen entre elles, per atreure'ns. Eixa prolixa definició del primer terme, davant el subjecte principal, no pot coordinar amb la taca blanca de l'infinit tant vibrant o viceversa. Si mirem cap avall la ciutat pesa massa, tenint el cel sobre d'ella. Si cerquem la sortida natural del quadro, tal com ha estat concebut, els reflexes del primer

terme ens distreuen. Hom ha de sacrificar quelcom en aquesta prova perquè la nostra ment pugui lliurar-se de ple a fruit de la placidesa que hom li ofereix. O tallar per la línia EF, i podrem admirar sense cap reserva les excel·lències de l'obra en el sentit que l'autor ens la dóna, o per la línia GH si volem augmentar la importància del subjecte principal i en ambdós casos, un centímetre menys del costat de l'esquerra per així desplaçar un xic més el subjecte del bel mig de la prova. Heus ací de la manera que, al nostre parer, hauria de millorar-se la prova per mitjà del tallat.

Les emulsions pancromàtiques modernes

per M. H. Cuisinier

(Conclusió)

El tractament de les emulsions pancromàtiques ràpides.

Quantes vegades hem sentit dir que el desenrotllament de les emulsions pancromàtiques modernes és una operació difícil! Alguns fotògrafs professionals pretenen haver tingut tals dificultats que han hagut de renunciar als mètodes de desenrotllament controlat i resignar-se a treballar a les fosques; d'altres, amateurs, declaren haver-se vist obligats a abandonar les emulsions, la manipulació de les quals és massa delicada per a ells. Als uns i als altres, nosaltres els direm això: La desensibilització permet tractar les emulsions pancromàtiques més ràpides sense altres dificultats que les emulsions ordinàries semi-lentes no desensibilitzades.

Manipulació

L'obrir les capses de plaques (o de pel·lícules), el carregament i descarregament dels xassissos, la introducció dins la solució desensibilitzadora de les superfícies sensibles exposades, s'efectuaran, amb preferència, a l'obscuritat total. Hom ha dit, de vegades, que el laboratori pot ésser il·luminat amb llum verda. Això és cert, però la llum ha d'ésser tan feble que a penes es vegi la punta dels dits, a menys que hom s'hagi tancat durant 10 minuts dins el laboratori a fi d'acostumar la vista a la quasi-obscuritat.

Desensibilització

Les emulsions pancromàtiques modernes són, ja ho hem dit més amunt, menys sensibles a la llum verda que a les altres llums

colorades, Es, doncs, dins un laboratori il·luminat en verd que el desenrotllament podrà ésser efectuat amb el màxim de seguretat.

El fotògraf es veurà aleshores obligat a emprar un desensibilitzador que neutralitzarà els efectes de la llum verda en travessar lliurement la gelatina. La capa d'emulsió, un cop està impregnada de desensibilitzador vermell, no permet veure, amb llum verda, més que una imatge negativa fosca i tan poc visible, que, fins que hom no ha adquirit una certa experiència, es tendeix a sobre-revelar. En un laboratori il·luminat amb llum verda, és necessari utilitzar el desensibilitzador al verd pinacryptol (solució 1/5000). Nombrosos fotògrafs així com molts preparadors d'emulsions pancromàtiques, són adversaris declarats de l'empleu d'aquest desensibilitzador, al qual retreuen l'ésser costós i provocar a sovint el vel químic.

Una pràctica de molts anys ens ha donat la seguretat que hom pot perfectament, prenent precaucions, revelar les emulsions pancromàtiques amb llum vermella fosca produïda per una bombeta amb filament de carbó, de 16 bugies, i que emet molt poques radiacions actíniques blau-violeta, i per un écran que compregui de 4 a 5 papers vermells i de 2 a 3 de grocs. A manca d'una tal làmpara, hom pot procurar-se'n una de filament metàl·lic, del tipus "monowatt", de voltatge superior al del sector (per exemple: una làmpara de 125 volts, si el sector dóna una corrent de 110-115 volts). Les llanternes que permeten regularitzar la intensitat lluminosa per mitjà d'un réostat, fan possible l'ús de làmpares elèctriques de voltatge normal i d'un écran compost de 2 papers vermells i 2 de grocs.

Dins un laboratori il·luminat com acabem d'indicar, hom pot utilitzar, per a la desensibilització de les emulsions pancromàtiques modernes, una solució de 1/3000 de phenosafranina (o, en cas extrem, d'Escarlata bàsica) preparada a base d'una solució de reserva d'un gram per litre d'aigua, diluïda per a l'ús, de 2 volums d'aigua. La durada de la immersió de les emulsions de rapidesa mitjana és, aproximadament, de 2 minuts; les emulsions de sensibilitat extrema, han de restar immergides durant 3 minuts.

Aquestes durades poden ésser depassades sense que en resulti cap inconvenient.

Es pràctica desensibilitzar varies plaques (o pel·lícules) a la vegada, dins una cubeta. Un cop desensibilitzades, rentar-les somerament per la part de l'emulsió.

Desenrotllament

Les plaques pancromàtiques són habitualment protegides contra els efectes de l'halo per una pel·lícula dorsal negra, que es desprèn, després de la desensibilització, i no sense dificultats de vegades. No s'ha d'oblidar el treure aquesta pel·lícula que impediria examinar la imatge per transparència.

Utilitzeu amb preferència, el revelador indicat pel fabricant de l'emulsió. En defecte, podeu servir-vos, en les emulsions "suaus" d'un revelador que doni fàcilment contrast, i en les emulsions "vigoreses", d'un revelador que tendeixi a harmonitzar.

Hom ha pretès que certes emulsions pancromàtiques fan obtenir negatius de contrast exagerat. Seria més exacte dir que aquestes emulsions es desenrotllen més ràpidament; és precis, doncs, modificar quelcom la forma d'operar corrent. Desenrotllar, per exemple en cubeta vertical a lent, o diluir el revelador normal amb bastants volums d'aigua; però, tenint cura de no forçar el revelatge més que de costum.

Amb tals emulsions, els reveladors al paramidofenol, o a l'hidroquinona-metol-bórax, són particularment recomanables. El darrers d'aquests reveladors ha d'ésser preparat prenent parts iguals de cada producte.

Es aventatjós afegir al revelador una petita quantitat de desensibilitzador de lasolució per a l'ús (uns 150 c. c. de desensibilitzador a 1/3000 per un litre de revelador normal, o 50 c. c. per un litre de revelador semi-lent). Tenir en compte que la rapidesa de desenrotllament dels reveladors que contenen hidroquinona és accelerada per aquesta adició; en conseqüència, diluir-los un poc més que de costum. Durant el desenrotllament, tenir la cubeta allunyada de la llanterna, o taparla amb un cartó. Procedir, de

tant en tant, a un examen ràpid, per transparència; si la llanterna comporta un réostat, augmentar la intensitat de la llum durant aquest examen. Cada emulsió té les seves tendències; és per consegüent impossible donar indicacions sobre la durada del desenrotllament, que, solament l'experiència farà determinar.

El fixat de les emulsions pancromàtiques s'efectua com d'ordinari. Com que aquesta operació és generalment llarga, prepareu el fixador a la concentració de 30 % d'hiposulfit de sosa.

Decoloració dels negatius

Es poc freqüent que un lavatge de durada normal no faci desaparèixer la coloració vermella comunicada a la gelatina dels clixés per les solucions de fenosafranina. Aquesta coloració, per altra part, no allarga de cap manera el tiratge, car la fenosafranina deixa passar la llum violeta, a la qual les emulsions positives són sensibles; hom pot, malgrat tot, eliminar-la fàcilment.

El Dr. Koenig aconsella afegir a l'aigua de lavatge algunes gotes d'àcid nítric, o si, hom vol una acció més ràpida, submergir el clixé en un bany preparat al moment de l'ús, amb:

Solució de nitrat de potassa a l'1/1000: 100 c. c.

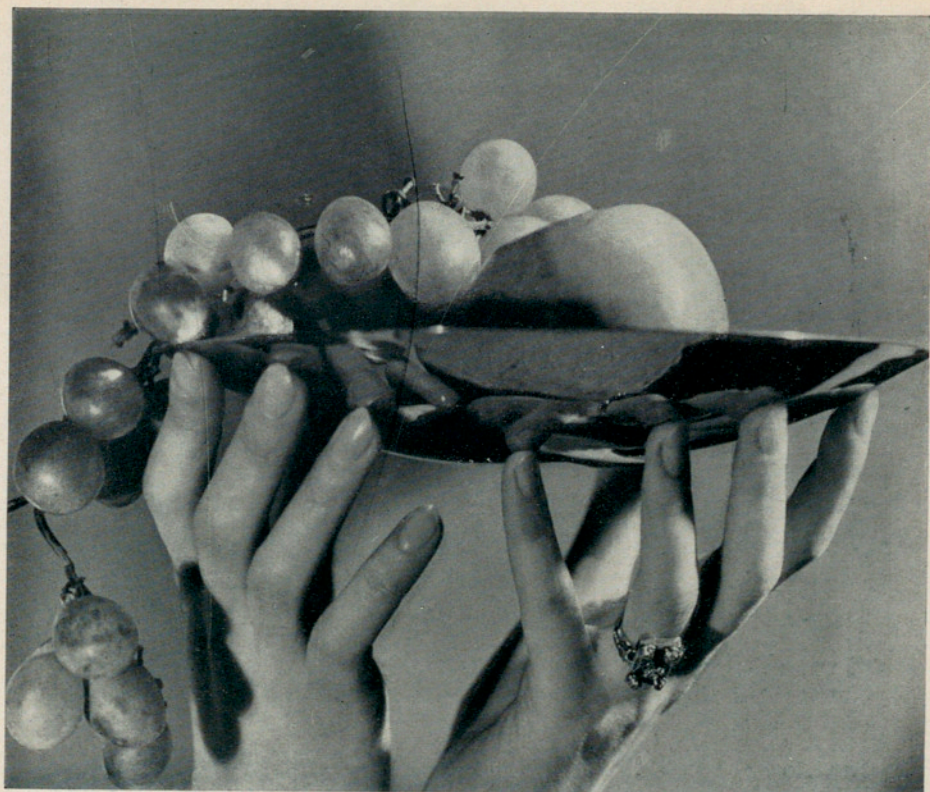
Àcid clorhídric: 1 c. c.

(El nitrat de sosa pot reemplaçar el de potassa).

Aquest bany transforma la fenosafranina en un compost violeta, molt soluble a l'aigua, i sense afinitat per a la gelatina.

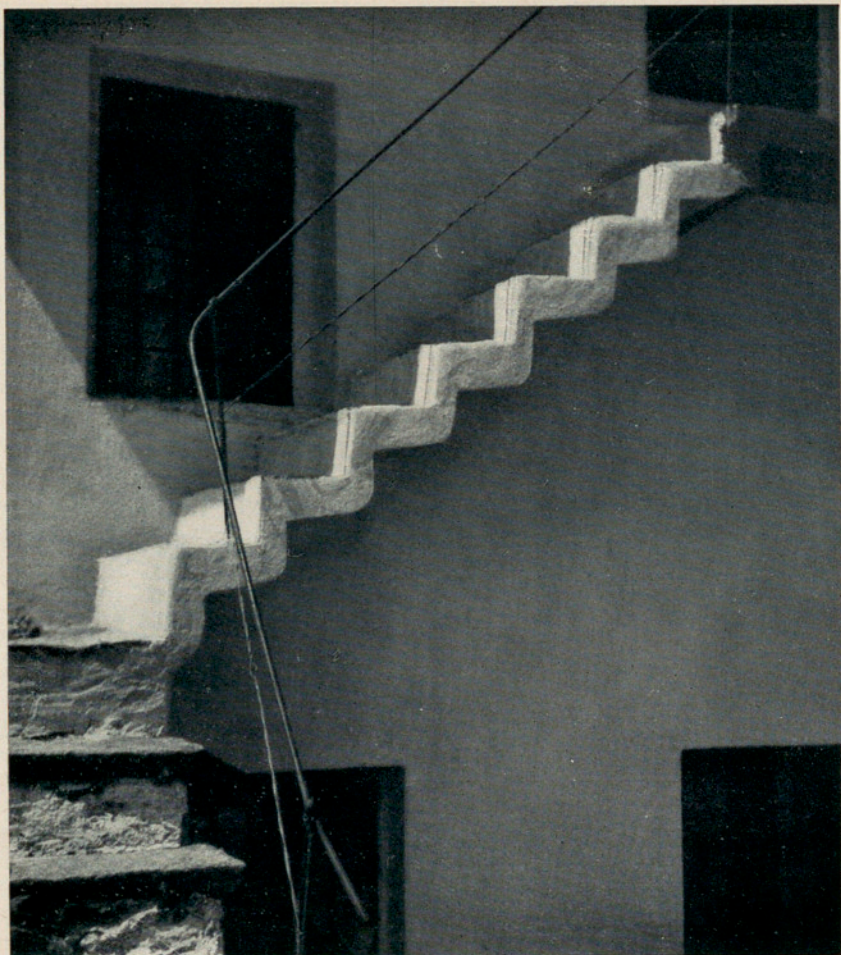
(De *Revue Française de Photographie et de Cinematographie*.)

Wellington Placa anti-screen
l'ideal per l'aficionat

III Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«Composició»
per Greta Popper

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

III Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«L'escala de l'eixida»
per Erich Augeneudt

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

VII Concurs Anyal reglamentari

B A S E S

1.ª Podran prendre part en aquest Concurs, tots els senyors socis fundadors, numeraris i protectors de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya sense distinció.

2.ª Aquest Concurs comprèn la Fotografia plana i la fotografia estereoscòpica, subdividida en les quatre seccions següents:

Primera secció: Fotografia plana al bromur d'argent, clorobromur, clorur, plati, citrat i tot altre paper no pigmentari, virats o sense virar.

Segona secció: Fotografia plana executada per procediments pigmentaris.

Tercera secció: Fotografia estereoscòpica en negre, tons calents, virada o acolorida per procediment químic fotogràfic.

Quarta secció: Fotografia autocroma transparent, de tota mena.

3.ª Corresponent a cada una d'aquestes quatre seccions i sols per als efectes d'aquest concurs de fi d'any, els senyors socis es classifiquen en les tres categories següents:

Categoria d'Honor: Unicament pertanyen a aquesta categoria els senyors socis premiats amb la medalla d'or en un dels concursos de fi d'any.

Categoria Primera: Comprèn tots els senyors socis que hagin estat premiats amb alguna medalla classificadora en concursos de fi d'any.

Categoria Segona: Pertanyen a aquesta categoria els senyors socis que no hagin estat afavorits amb medalla classificadora en algun dels concursos de fi d'any i també aquells que havent estat premiats amb les dites medalles hagin estat baixa de l'Agrupació després d'haver-les obtingut.

4.ª Si després d'haver-se classificat a la Categoria Primera o a la d'Honor, un senyor soci es donés de baixa de l'Agrupació, en ingressar-hi de nou com a soci, seria classificat a la Categoria Segona. Si passat el temps, el soci reingressat obtingués alguna medalla d'or que ja hagués guanyat anteriorment a la mateixa secció, no se li lliuraria una segona medalla d'or, sino tan sols un diploma acreditatiu de l'obtenció del premi.

5.ª Les fotografies presentades en aquest Concurs seran de tema lliure, però no deurán haver estat presentades a Concursos anteriors, salons o exposicions de qualsevol caràcter que sigui, ni publicades a Espanya ni a l'Estranger.

6.ª Tots els treballs que es presentin deurán ésser executats en llur totalitat pel concursant, a excepció de la muntura de les proves o plaques, que podrà ésser feta per segona persona. En el cas en què el Consell Directiu o algun membre de la Comissió de Concursos i Exposicions, tingués alguna sospita ben fundada, ja sigui directament o per indicació d'un senyor soci, que alguna de les col·leccions presentades al Concurs, que hagués assolit premi, no fos executada pel mateix concursant, faltant al preceptuat al principi d'aquesta clàusula posarà el fet en coneixement del Consell Tècnic, el qual sotmetrà al Concursant al dilema de supeditar-se a una demostració completa de facultats o renunciar al premi. Si es donés el cas anterior de renúncia o anul·lació d'un premi, aquest serà considerat desert per a tots els efectes.

7.ª No seran admeses en aquest Concurs les reproduccions de quadros, dibuixos, gravats, ni tapiços, ni les proves il·luminades o colorejades a mà.

8.ª La validesa dels premis resta subjecta al compliment de totes les presents bases, entenent-se que pel sol fet de presentar-se al Concurs, el concursant dona paraula d'honor d'haver estat observades.

9.ª La Comissió de Concursos i Exposicions, encarregada de rebre les obres presentades, separarà totes aquelles obres que tinguessin caràcter ofensiu per a les Institucions; endemés, si troba que alguna o algunes de les obres presentades tenen caràcter immoral o de gust dubtós, prèvia consulta amb el Consell Directiu, demanarà l'opinió del Jurat Qualificador, el qual resoldrà definitivament si les dites proves en litigi deuen o no ésser acceptades.

10. Les proves de fotografia plana podran presentar-se amb marge del mateix paper, sense cap marge, o bé enganxades damunt cartolina, amb preferència de tons clars, i han d'ésser muntades sota cristall a l'anglesa o amb un senzill marc de fusta. Les mides seran: Un mínim de prova o sigui d'imatge de 13×18 cms., o superfície equivalent, i un màxim de llum del quadro de 40×50 cms., o superfície equivalent. Els marcs, quan n'hi hagi, no podran tenir una amplada superior a 3 cms.

11. Les plaques estereoscòpiques i autocromes podran ésser de la mida corresponent a l'aparell usat per cada concursant, devent aquest facilitar quan es tracti de plaques estereoscòpiques,

l'aparell necessari per a ésser observades, si llur mida no correspon al 45×107 ó 6×13 cms. De no fer-se així, les plaques d'aquestes mides poc corents, seran sotmeses al fall del Jurat, però no seran exposades al públic.

12.ª Totes les proves o plaques presentades al Concurs portaran un lema únic per a tots els exemplars de la mateixa col·lecció. No podrà figurar sobre la prova o placa altra cosa que el lema únic esmentat i facultativament el títol de la prova o placa. No deurán, per tant, anar signades.

13. Totes les col·leccions deurán entrar dintre el local de l'Agrupació i ésser lliurades, tancades, i precintades o lacrades, no acceptant-se cap col·lecció que no compleixi aquesta condició. A l'exterior del paquet o caixa, haurà de constar el lema, la secció i la categoria a la qual pertanyi el concursant.

14. Totes les col·leccions es lliuraran a un membre, autoritzat, de la Comissió de Concursos i Exposicions, acompanyades d'un sobre clos separat que indiqui al seu exterior el lema de la col·lecció, la secció i la Categoria i contingui dintre, el nom i adreça de l'autor. Les col·leccions estaran sotmeses a un dret d'entrada, d'acord amb la següent escala:

Seccions I i II:

Categoria d'Honor: 4 pessetes.

Primera Categoria: 3 pessetes.

Segona Categoria: 2 pessetes.

Seccions III i IV:

Categoria d'Honor: 3 pessetes.

Primera Categoria: 2 pessetes.

Segona Categoria: 1 pesseta.

Aquests drets s'entenen per col·lecció, i haurán d'ésser satisfets en lliurar aquella.

15. Només podran trencar els precintes dels paquets o caixes, els senyors expressament autoritzat pel Consell Directiu, no podent procedir-se a la dita operació fins passat el darrer dia d'admissió.

16. De cada col·lecció es lliurará un rebut que s'haurà de presentar per al retorn de les obres després de clausurada l'Exposició.

17. Totes les col·leccions presentades al Concurs, seran examinades per la Comissió de Concursos i Exposicions, que separará les col·leccions o proves o plaques que no s'ajustin a les presents bases.

18. Si algú o alguns dels concursants volen que siguin fixades llurs tarjes en llurs colleccions no premiades, es serviran indicar damunt el sobre clos, que tenen de lliurar al portar les colleccions, el següent avís: *A obrir després del fall*. De totes maneres, en les colleccions d'estereoscòpia és facultatiu de la Comissió el posar-ho o no, segons les dificultats que es presentin.

19. Els senyors socis poden concórrer a una o més seccions de les quatre establertes.

20. El nombre de positius a presentar al concurs serà:

Per a la primera secció: Tres proves.

Per a la segona secció: Tres proves.

Per a la tercera secció: Sis plaques.

Per a la quarta secció: Tres plaques.

21. Per a cada una de les seccions esmentades es destinen els següents premis:

Categoria d'Honor:

Un certificat acreditatiu per a poder optar al trofeu.

Categoria Primera:

Primer premi: Medalla d'or.

Segon premi: Medalla daurada.

Tercer premi: Medalla d'argent.

Quart premi: Medalla de bronze.

Categoria Segona:

Per a la primera secció:

Primer premi: Medalla daurada.

Tres segons premis: Medalla d'argent.

Cinc tercers premis: Medalla de bronze.

Per a les seccions segona, tercera i quarta:

Primer premi: Medalla daurada.

Dos segons premis: Medalles d'argent.

Tres tercers premis: Medalles de bronze.

Les úniques medalles classificadores, seran: La d'or en la primera categoria i les d'argent daurat i argent en les segones categories.

Si la primera medalla de bronze de la segona categoria de cada secció fos mereixedora a judici del Jurat Qualificador de distinció superior, el mateix Jurat podrà convertir-la en medalla d'argent, amb tots els seus privilegis.

22. Tots els premis seran concedits, tenint en compte el valor global de cada col·lecció presentada, de manera que no es podrà premiar una prova, sinó un conjunt.

23. Qualsevol dels premis esmentats podrà ésser declarat desert, si les col·leccions no presentessin el mèrit suficient a criteri del Jurat Qualificador, molt especialment la medalla d'or, que no es donarà més que a una col·lecció de veritable mèrit, amb el fi de mantenir ben alt el valor de la medalla d'or de l'Agrupació.

24. El Jurat Qualificador haurà de considerar com de puntuació zero, cada una de les proves o plaques que manquin de la col·lecció, en el cas que prèviament la Comissió de Concursos i Exposicions hagi hagut de separar alguna o algunes, per no ajustar-se a les bases, per així evitar que la dita col·lecció es trobés afavorida respecte a les completes.

25. El fall del Jurat Qualificador serà decisiu i inapel·lable i restarà escrit en document signant per tots els senyors membres i secretari del Jurat, posant l'acta del fall a la disposició dels senyors concursants.

26. De les col·leccions premiades amb medalla d'or, quedarà una prova de propietat de l'Agrupació, escollida per la Comissió de Concursos i Exposicions, retornant les restants al respectiu concursant després de la clausura de l'exposició, quedant exceptuades del dret de retenció les plaques autocromes, per tractar-se d'exemplars únics.

27. El termini d'admissió fineix el dia 31 de desembre del 1935, a les nou de la nit, i passada aquesta hora no podrà ésser admesa cap altra col·lecció.

28. El 18 de gener del 1936, a les sis de la tarda, tindrà lloc l'obertura de l'Exposició al públic i es farà saber el fall del Jurat.

29. El 2 de febrer del 1936, a les sis de la tarda, es procedirà al repartiment de premis i clausura de l'exposició.

30.ª La Comissió de Concursos i Exposicions i el Jurat Qualificador posaran tot el seu esment en la millor conservació de les proves i plaques, però no seran responsables de qualsevol accident que desgraciadament pogués ocórrer.

31. Qualsevol cas no previst en les presents bases, serà resolt per la Comissió de Concursos i Exposicions.

32. El fet de presentar-se al Concurs implica l'acceptació de les presents bases per part del senyor concursant.

Aquestes bases coresponen als acords presos en la darrera Assembla General extraordinària.

Anotacions a un article

per JQAQUIM SOLE

Vàrem llegir al Butlletí de la A. F. de C. corresponent al mes de març, un article del senyor J. Amat Ribatallada sobre "*El per què hom es veu obligat a augmentar l'exposició quan els objectes es troben propers a l'objectiu*", i com que sobre l'explicació d'aital fenomen, discrepem de l'opinió del senyor Amat, ens permetrem unes observacions, en la seguretat que el dit senyor tindrà la bondat de perdonar-nos.

En resum, ve a dir el senyor Amat, que en avançar l'objectiu per enfocar un objecte proper, disminueix l'obertura relativa, i que això és la causa de l'augment de pose necessari.

Estem d'acord en què en avançar l'objectiu, sense tocar el diafragma, queda automàticament disminuïda l'obertura relativa. Sobre aquest punt no hi ha discussió. Però que aquesta disminució sigui la causa *suficient* per a justificar un augment de pose que pot arribar fins al doble o triple, creiem fundadament que no.

Prenem el mateix objectiu del senyor Amat ($f = 105$ diafragmat a $1/9$), situem-nos en la circumstància més desfavorable, de fotografiar objectes situats a *un metre* de l'aparell i anem a veure quin avenç haurem de donar a l'esmentat objectiu.

La fórmula general de les lents

$$\frac{1}{p'} + \frac{1}{p} = \frac{1}{f} \text{ o be } p' = \frac{p f}{p - f}$$

en la que p és la distància de l'objecte, p' la distància de la imatge i f la distància focal absoluta, dóna substituint les lletres pels seus valors

$$p' = \frac{1000 \times 105}{1000 - 105} = 117$$

Tenim, doncs, un avenç de $117 - 105 = 12$ mil·límetres.

Es fàcil trobar l'obertura que la nova distància representa. En efecte:

$$\frac{\infty}{9} = \frac{117}{105}, \quad \infty = \frac{9 \times 117}{105} = 10$$

i per tant, l'objectiu de 105 enfocat a l'infinit, diafragmat a $1/9$, resulta per 117 diafragmat a $1/10$.

Anem a veure ara quin augment de pose es necessita per tenir compte d'aquesta disminució d'obertura.

Se sap que si es coneix el temps de pose T just per a una obertura n determinada, pot calcular-se el temps de pose necessari t per una altra obertura n' per mitjà de la fórmula

$$t = T \left(\frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n'}} \right)^2$$

i suposem que el temps just per fotografiar objectes a l'infinit amb diafragma $f = 1/9$ és d'1/5 de segon o el que és igual 0'20 de segon; i anem a veure quina pose caldrà per objectes a 1 metre i diafragma $f = 1/10$.

Substituïm valors en la fórmula anterior i tindrem:

$$t = 0'20 \left(\frac{\frac{1}{9}}{\frac{1}{10}} \right)^2 = 0'2 \frac{10^2}{9^2} = 0'20 \frac{100}{81} = 0'20 \times 1'2$$

o sigui: $t = 24$ centèssimes de segon en lloc de 20 centèssimes de segon de l'enfocat a l'infinit.

El senyor Amat convindrà amb nosaltres que la diferència de 4 centèssimes de segon és perfectament despreciable, ja que tot el material negatiu, sigui el que sigui, té una tolerància molt superior, i no hi ha tampoc cap obturador capaç d'apreciar-la.

¿Com s'explica, doncs, que el senyor Amat troba un resultat tan diferent del nostre en aplicar les gràfiques que insereix en el seu article? Es senzillament perquè prescindint del que són, del com i el per què han estat obtingudes aquelles gràfiques, el senyor Amat les aplica malament al suposar per error que l'objectiu haurà d'avançar-se fins a 20 cms. en lloc de 11'7 cms., com és en realitat.

¿A què és, doncs, degut l'augment de pose necessari? L'explicació és molt senzilla.

Imaginem una superfície de 100 metres quadrats, en la qual hi ha instal·lada una bombeta elèctrica a cada metre quadrat. Si nosaltres la fotografiem des de lluny per agafar-la tota, entrarà per l'objectiu la llum de 100 bombetes però si ens acostem suficientment per no agafar més que un metre quadrat, solament entrarà per l'objectiu, la llum d'una bombeta, i per tant la llum que arribarà a la placa haurà disminuït en la proporció de 100 a 1.

¿Vol dir això que el temps de pose haurà d'augmentar també en la proporció d'1 a 100?

No; perquè hi ha causes que compensen, com són la *dispersió* de raig lluminosos, tant més gran com major és la distància i la *absorció* de la llum per la capa atmosfèrica interposada, però com que sempre la causa principal de la major il·luminació té una marcada preponderància sobre les compensacions, d'aquí ve la necessitat d'augmentar la pose.

Noticiari

Moviment de socis. — Ha entrat a formar part de la nostra Entitat, el senyor Julià Oliva.

La nostra més coral benvinguda.

Han estat baixa els següents senyors: Josep M. Cisneros, Pau Gatell i Comercial Anònima Vicente Ferrer.

Biblioteca. — Darrerament han estat adquirits per a la nostra Biblioteca els dos volums següents: *Le negatif parfait - Comment l'obtenir*, i *La Perfection de l'Epreuve Photographique - Comment y atteindre*, del Dr. B. T. y Glover.

Resten a disposició dels senyors socis.

Saló circulant. — El nostre Saló circulant d'enguany ha figurat el certamen fotogràfic a Tortosa i del qual ha estat un actiu organitzador nostre consoci Eudald Pedrola, qui continua els seus esforços, a fi d'arrelar la Fotografia a la bella ciutat tarragonina. No cal dir com remerciem als senyors de la Secció de Belles Arts de l'Ateneu de Tortosa i molt especialment al nostre company Pedrola, les atencions que han tingut vers la nostra Entitat. Aquest saló ha estat exposat seguidament a Manresa.

Necrològiques. — El nostre company En Mateu Baucells ha tingut la dissort de perdre la seva mare (a. c. s.). Rebi l'amic Baucells dels d'aquestes ratlles la testimoniança del nostre sincer condol.

Comissió de Concursos i Exposicions

IX SALO INTERNACIONAL "IRIS", ANVERS HOLANDA

Mides màximes: 44 x 44 coms.

Nombre de proves: Fins a 4.

Drets i despeses: 9 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 5 novembre 1935.

II SALO INTERNACIONAL DE WILMINGTON (ESTATS UNITS)

Mides màximes: 44 x 44 cm.

Nombre de proves: Fins a 4.

Drets i despeses: 9 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 15 novembre 1935.

SALO INTERNACIONAL DE LEICESTER (ANGLATERRA)

Mides màximes: 44 x 44 cm.

Nombre de proves: Fins a 6.

Drets i despeses: 12 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 16 de gener 1936.